

ביטול הרשעה פלילית

בבית הדין האזורי לעבודה בבאר שבע
22.12.2010

בפני כב' השופטת יעל אנגלברג שהם

התובע:

מדינת ישראל

הנתבעת:

קיבוץ גבים, י.ח.,

ע"י ב"כ עו"ד עמית גורביץ'

פסק דין

1. במסגרת הסדר טיעון בין הצדדים, הורשעו הנאשמים בעבירה של ניכוי משכר עבודה בגין מגורים בשיעור העולה על המותר, וזאת בניגוד להוראת סעיף 2(ב)(4) לחוק עובדים זרים התשנ"א - 1991.
 2. במסגרת הטיעון לעונש ביקש ב"כ הנאשמים כי בית הדין ישקול להטיל על הנאשם 2 עונש ללא הרשעה בצידו. לדבריו, מדובר באדם נורמטיבי אשר שירת בצנחנים עד לגיל 48 ונעדר כל הרשעות קודמות הן פליליות והן משמעתיות. לדבריו, הינו חבר קיבוץ מזה כ-30 שנה כמעט ובתפקידו היה אחראי על כ-130 עובדים וכי האירוע נשוא כתב האישום נבע מתקלה והטעיה. ב"כ הנאשמים ביקש להפנות את הנאשם 2 לקבלת תסקיר שירות המבחן וזאת בטרם ייגזר דינו.
 3. המאשימה התנגדה לבקשה לשלוח את הנאשם 2 לקבלת תסקיר שירות המבחן לגבי עצם ההרשעה בעניינו. לדבריו, מדובר באדם שהיה אחראי על כל מערך המשק וכי עליו היה לוודא כי זכויות העובדים משולמות על פי החוק.
 4. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ואת תכליתו של הליך ענישה שאין הרשעה בצידה, מצאתי כי יש לקבל את טעות ב"כ הנאשמים.
 5. כעקרון, הכלל הוא כי יש להרשיע כל מי שנמצא אשם בעבירות שיוחסו לו. היוצא מן הכלל מתייחס למקרים מיוחדים, שבהם שיקולי השיקום גוברים על האינטרס הציבורי.
- כך נקבע כי - "הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית סוג העבירה מאפשרת לוותר בנסיבות המקרה המסויים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים" (ע"פ 208396 כתב - מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337).
- כב' השופטת פורקצ'יה התייחסה לחשיבות ההרשעה, בין היתר לצורך יישום עקרון השוויון בין הנאשמים, ולנסיבות ספציפיות שבהן ניתן לשקול אי הרשעה, וציינה כי -
- "סעיף 71א(ב) לחוק העונשין מסמיך את בית המשפט, אשר מצא כי הנאשם ביצע העבירה, ליתן צו לביצוע עבודות שירות לתועלת הציבור בלי הרשעה. חלופה עונשית זו מופעלת במשורה, שכן הכלל הרחבה הוא כי מקום בו הוכחה אשמתו של אדם, יש בדרך כלל, להרשיעו בדין...חברה המבקשת

להפעיל את ההליך הפלילי בדרך אפקטיבית, שוויונית והוגנת, התקשתה להשלים עם גישה שיפוטית הפוטרת נאשמים, חדשות לבקרים, מהרשעה פלילית, אך שאחריותם הפלילית הוכחה. שהרי ההרשעה היא הביטוי השיפוטי לאחריות הפלילית שהוכחה, ובלעדיה נותרת קביעת האחריות הפלילית חסרה את החוליה האחרונה, המוסיפה לה את המשמעות המשפטית הנורמיטבית הנידרשת... במצבים חריגים ומיוחדים, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת הפגיעה של הרשעה פלילית בנאשם אינדוידואלי, לבין התועלת שתצמח לחברה ולאיינטרס הציבורי מקיומה של ההרשעה, נתון בידי בית המשפט הכח להחליט כי, חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדין... לצורך כך, יש להתחשב, מצד אחד, במשמעותה של העבירה שנעברה מבחינת השלכותה על הנורמות החברתיות והמסר הציבורי המתחייב מהן. מצד שני, יש לתת את הדעת לנסיבות אישיות שונות הקשורות בנאשם - גיל, עבר קודם, - אם נורמטיבי אם לאו, נתונים שונים הקשורים למצבו האישי והבריאותי, והשפעה ההרשעה על סיכויי שיקומו. מעבר לכל אלה, יש לשקול במבט רחב את השפעת אי ההרשעה על ההליך הפלילי בכללו, ואת המסר החברתי שאי ההרשעה טוען בחובו בנסיבות העניין הספציפי (ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קליין, ניתן ביום 4.9.07) (ההדגשה שלי - י.א.ש.).

6. בחינת הדברים מעלה כי יש מקום ליתן משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם שאינו בעל עבר פלילי מחד, ומנגד, יש לקחת בחשבון את האיינטרס הציבורי והשלכות העדר הרשעה על המוסר הציבורי. בשל כך סברתי כי יש להעזר בחוות דעת שירות המבחן.

לפיכך, יגיש שירות המבחן תסקיר בעניינו של הנאשם 2 וייתיחס בין היתר גם לשאלת הרשעתו בדין.

על הנאשם ובא כוחו החובה לוודא יצירת הקשר עם שירות המבחן.

המזכירות תעביר עותק ההחלטה לידי שירות המבחן. תסקיר שירות המבחן יוגש עד ליום 15.2.11.

7. נקבע להשלמת טיעונים לעונש ליום 14.3.11 בשעה 13:30.

ניתנה היום ט"ו בטבת תשע"א, 22 בדצמבר 2010, בהעדר הצדדים.

(-) יעל אנגלברג שהם, שופטת